Nedělní ráno

Pan Cesare měl své pevné, ustálené zvyky. Každou neděli dlouho vyspával, pak chodil po bytě v pyžamu a v jedenáct hodin se holil; nechal přitom vždycky dveře od koupelny otevřené.

To byla chvíle, na kterou čekal jeho synek Francesco; bylo mu teprve šest let, ale už projevoval silné sklony k medicíně, a zvláště k chirurgii. Vzal vždycky balíček vaty, lahvičku čistého lihu, roličku náplasti, vešel do koupelny, sedl si na stoličku a čekal.

„Co je?“ ptával se pan Cesare a mydlil si tvář. Ve všední dny se holil elektrickým strojkem, ale v neděli používal jako kdysi břitvu.

„Co je?“

Francesco sebou neklidně vrtěl na stoličce, tvářil se ustaraně a neodpovídal.

„No tak?“

„No,“ ozval se Francesco, „může se stát, že se řízneš. V tom případě ti poskytnu první pomoc.“

„Aha,“ říkával pan Cesare.

„Ale ne aby ses řízl schválně jako minulou neděli,“ napomínal ho Francesco, „to pak není žádná hra.“

„To víš, že ne," ujišťoval ho pan Cesare.

Přitom ale chtěl udělat Francescovi radost. Snažil se, aby mu při holení sjela bezděčně ruka, schválně nedával pozor, dělal opravdu všechno možné, ale nic naplat — nešlo to. Konečně se věc podařila! Trošku se řízl a Francesco mohl zasáhnout. Vysušil kapku krve, vydezinfikoval ranku a přiložil náplast.

Tak každou neděli daroval pan Cesare kapku krve svému synkovi, který byl čím dál přesvědčenější, že jeho tatínek je velký nešika a nepozora.

Usínání a probouzení

Byla jednou jedna holčička a ta se každý večer před spaním zmenšovala, až byla úplně maličká.

„Maminko," říkávala, „jsem jako mraveneček."

A maminka pochopila, že je načase uložit ji do postýlky.

Při východu slunce se holčička probouzela, ale byla stále ještě malinkatá, že se vešla celá na polštář, a ještě na něm zbyl kus volného místa.

„Vstávej," říkala maminka.

„Nemůžu," odpovídala holčička, „nemůžu, jsem ještě moc malá. Teď jsem jako motýlek. Počkej chvilinku, až zase vyrostu."

A za chvilku zvolala:

„Hurá, už jsem zase velká!"

A vesele vyskočila z postele a začal nový den.

O Křišťálovém Giacomovi

V jedné daleké zemi se kdysi narodilo průsvitné dítě. Jeho tělíčko bylo průzračné jako voda nebo jako vzduch. Byl to chlapeček z masa a kostí, ale vypadal, jako by byl ze skla, a když upadl, nerozbil se, nanejvýš mu na čele naskočila průsvitná boule.

Bylo vidět, jak mu tluče srdce, jak se mu myšlenky prohánějí hlavou jako zlaté rybky v akváriu.

Jednou se chlapec spletl a zalhal a všichni hned viděli, jako by se mu za čelem pohybovala nějaká ohnivá koule; když se opravil a řekl pravdu, ohnivá koule se rozplynula. Od té chvíle už v životě neřekl jedinou lež.

Jindy mu jeden přítel svěřil tajemství a všichni hned viděli, jako by se mu nějaká černá koule převalovala v hrudi, a tajemství už nebylo tajemstvím.

Chlapec vyrostl, stal se z něho mladík, pak muž a každý mohl číst jeho myšlenky a uhodnout odpovědi na své otázky, dřív než otevřel ústa.

Jmenoval se Giacomo a lidé mu říkali Křišťálový Giacomo a měli ho rádi pro jeho čestnost; v jeho přítomnosti se každý změnil a stal se laskavějším a poctivějším.

Naneštěstí se v té zemi zmocnil vlády krutý diktátor a pro lidi nastaly těžké časy: v zemi zavládla bída, nespravedlnost a násilí. Kdo se odvážil protestovat, zmizel beze stopy. Kdo se postavil na odpor, byl zastřelen. Chudí byli pronásledováni, ponižováni a uráženi tisíci způsoby.

Lid mlčky trpěl ze strachu před následky.

Ale Giacomo mlčet nemohl. I když neotevřel ústa, jeho myšlenky hovořily za něj: byl průsvitný a všichni mohli číst za jeho čelem, co cítí: hluboké opovržení a odsouzení tyranské vlády. Lidé si pak v skrytu opakovali Giacomovy myšlenky, které jim dodávaly víru a naději.

Tyran dal Křišťálového Giacoma zavřít a nařídil, aby ho uvrhli do nejtemnější kobky.

Tu se ale stala podivná věc. Mohutné zdivo věznice, v níž byl Giacomo uvězněn, se změnilo v průzračné křišťálové sklo a lidé, kteří chodili kolem, viděli Giacoma, jak sedí na své pryčně, a mohli dál číst jeho myšlenky.

V noci vyzařovalo vězení široko daleko pronikavou září; tyran dal ve svém paláci zatáhnout všechny záclony, aby ji neviděl, ale stejně nemohl spát. Křišťálový Giacomo, byť v okovech, byl silnější než on, protože pravda je silnější než jakákoli věc na světě, je zářivější než den, mocnější než uragán.

Opice na cestách

Jednoho dne se opice ze zoologické zahrady rozhodly, že podniknou studijní cestu. Šly a šly, pak se zastavily a jedna se zeptala:

„Copak vidíme?“

„Lví klec, bazén s tuleni a ohradu pro žirafy.“

Šly dál a zastavily se až v poledne:

„Copak vidíme teď?“

„Ohradu pro žirafy, bazén s tuleni a lví klec.“

Jak je ten svět zajímavý a jak je cestování poučné!“

Daly se znovu na pochod a zastavily se až při západu slunce.

„Copak je tady k vidění?“

„Lví klec, ohrada pro žirafy a bazén s tuleni.“

„Jak je ten svět nudný, člověk vidí pořád jedno a totéž! Cestování je k ničemu!“
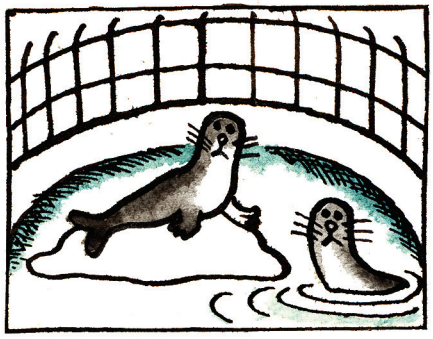
Jakpak ne! Opice sice cestovaly a cestovaly, ale přitom nevyšly ze své klece: chodily pořád kolem dokola jako koně od kolotoče.